

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Windpark Battenoert

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

1 juni 2017 / projectnummer: 3046

1. Oordeel over het aangevulde milieueffectrapport

De gemeente Goeree-Overflakkee wil het bestemmingsplan aanpassen om het windturbinepark Battenoert van Eneco en Deltawind mogelijk te maken. Doel is een park met een vermogen tussen de 27 en 45 megawatt (MW). De gemeente besluit binnenkort ook over de benodigde omgevingsvergunning(en) voor het park.¹ Het park komt aan de zuidkant van Goeree-Overflakkee, ter hoogte van de Grevelingendam. Voordat de gemeente beslist over het bestemmingsplan en over de omgevingsvergunningen heeft ze de milieugevolgen van het park onderzocht in een milieueffectrapport (MER). Eerder oordeelde de Commissie² dat het rapport nog niet volledig was, met name omdat het bestemmingsplan toestemming gaf voor een ander en kleiner windpark dan in het MER onderzocht was. De gemeente heeft het rapport daarom laten aanvullen en de Commissie gevraagd opnieuw te beoordelen of het nu juist en volledig is.

Bevindingen aanvulling milieueffectrapport

De aanvulling geeft een goed landschappelijk beeld van het kleinere park waarvoor het bestemmingsplan toestemming geeft. Ze laat ook het effect van relatief lage turbines met een grote rotordiameter goed zien. Uit de bijgevoegde landschapsstudie van Bosch&Slabbers blijkt dat het kleinere windpark landschappelijk anders beleefd zal worden, namelijk als één cluster met het bestaande park Battenoert en met het windpark Krammer. Ook is een totaaloverzicht van de milieueffecten van het kleinere park gegeven.

De gemeente geeft in de aanvulling verder een toelichting op de doelstelling om voor heel Goeree-Overflakkee circa 225 MW aan windturbines te realiseren, nu het park kleiner uitvalt dan was voorzien. Uit deze toelichting blijkt dat de gemeente zich maximaal zal inspannen voor deze 225 MW. Ook is vermeld dat als het doel niet gehaald wordt, er geen extra locaties voor windparken op het eiland aan de orde zijn. De Commissie constateert dat bijgevolg de druk toeneemt op de overgebleven windparklocaties op het eiland om zoveel mogelijk van de verplichting te realiseren.

Oordeel

De Commissie is van oordeel dat er nu voldoende milieu-informatie beschikbaar is voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning(en).

In hoofdstuk 2 van dit advies licht de Commissie dit oordeel verder toe. Hieronder herhaalt zij nog haar aanbevelingen uit haar voorlopige advies.³ De Commissie wil met deze aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

¹ De gemeenteraad heeft eerder in een structuurvisie met bijbehorend MER, de locatie voor dit windpark bepaald. Zie voor het advies van de Commissie hierover www.commissiemer.nl projectnummer 2800.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectstukken vindt u door op www.commissiemer.nl nummer 3046 in te vullen in het zoekvak.

³ Zie <http://api.commissiemer.nl/docs/mer/p30/p3046/a3046vts.pdf>.

Verschijningsvorm turbines

In het MER is bij de beschrijving van de landschappelijke effecten ervan uitgegaan dat alle nieuw te plaatsen turbines een zelfde vorm en rotor hebben. Hiervoor zijn echter geen voor-
schriften opgenomen bij het bestemmingsplan of bij de omgevingsvergunning. De Commissie adviseert hier rekening mee te houden.

Nachtelijke lichthinder

De gemeente heeft in de structuurvisie vastgelegd dat de maximale tiphoogte van het windpark minder dan 150 meter moet zijn, om de effecten van nachtelijke lichthinder door signaalverlichting te voorkomen.⁴ In het MER zijn ook opstellingen met een tiphoogte van meer dan 150 meter onderzocht, omdat Delta en Eneco een voorkeur daarvoor hebben. De effecten van nachtelijke lichthinder en de mogelijkheden deze te beperken zijn in het MER niet beschreven. Omdat turbines met een tiphoogte hoger dan 150 meter op Goeree-Overflakkee niet zijn toegestaan, vindt de Commissie dit geen gemis.

Mochten turbines met een tiphoogte boven 150 meter in een later stadium alsnog in beeld komen, dan beveelt de Commissie aan alsnog de mogelijkheden om lichthinder zoveel mogelijk te voorkomen in beeld te brengen. De Commissie denkt bijvoorbeeld aan de *richtlijn Aanduiding van windturbines en windparken op het Nederlandse vasteland* van de Inspectie Leefomgeving en Transport en de resultaten van het verlichtingsonderzoek bij windpark Zuidlob in Flevoland die mogelijkheden bieden om hinder door nachtelijke verlichting te minimaliseren.⁵

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Milieueffecten voorkeursalternatief bestemmingsplan

De Commissie is nagegaan in hoeverre het MER de effecten beschrijft van een windturbinepark zoals dat in het bestemmingsplan wordt vastgelegd en of het dus ten grondslag kan liggen aan het plan. Opvallend is dat het bestemmingsplan toestemming geeft voor een ander en kleiner park dan in het MER is onderzocht. In de aanvulling op het MER is de reden van de keuze nu vermeld, namelijk: '*...Door diverse lokale ontwikkelingen; weerstand vanuit de nabij gelegen dorpen en de reactie van de gemeentelijke politiek hierop is het aantal windturbines in de periode tussen november 2016 en maart 2017 afgenomen van 5+4 naar 3+3*'.

Het effect op het landschap van het kleinere park is in de aanvulling goed gevisualiseerd en beschreven. De hieraan verbonden landschappelijke studie van *Bosch & Slabbers* vindt de Commissie van goede kwaliteit. Het effect van relatief lage turbines met een grote rotordiameter – waarvoor het bestemmingsplan toestemming geeft – is goed zichtbaar gemaakt. Ook blijkt dat het kleinere windpark landschappelijk beleefd zal worden als één cluster samen met het bestaande windpark Battennoert en met windpark Krammer.

⁴ Parken met een tiphoogte van 150 meter en hoger zijn verplicht nachtelijke signaalverlichting te voeren.

⁵ Zie hiervoor www.nuon.com/nieuws/nieuws/2015/onderzoek-windmolenverlichting-prinses-alexia-windpark-afgerond en www.windmolenverlichting.nl.

Het MER, de bijlagen van het bestemmingplan en de aanvulling tezamen geven nu een compleet overzicht van alle milieueffecten van dit kleinere park.⁶

2.2 Doel windenergie Goeree-Overflakkee

In de structuurvisie Windenergie op Goeree Overflakkee is aangegeven dat op Goeree (minimaal) circa 225 MW aan windenergie gerealiseerd moet worden. In het MER bij de structuurvisie wordt voor de locatie Battenoert uitgegaan van 33-42 MW. Het MER onderzoekt daarom alternatieven in de range van 27-45 MW. Het bestemmingsplan geeft nu toestemming voor een park met 6 turbines van samen ongeveer 18 MW. De gemeentelijke opgave voor deze locatie wordt daarmee niet gehaald.

De gemeente geeft daarom in de aanvulling ook een toelichting op de doelstelling voor heel Goeree-Overflakkee om circa 225 MW aan windturbines te realiseren. Uit deze toelichting blijkt dat de gemeente zich maximaal zal inspannen voor deze 225 MW. Ook is vermeld dat als het doel niet gehaald wordt er geen extra gebieden voor windparken op het eiland aan de orde zijn. De Commissie constateert dat bijgevolg de druk toeneemt op de overgebleven windparklocaties op het eiland zoveel mogelijk van de rest van de verplichting te realiseren.

⁶ Het valt de Commissie wel op dat in de tabellen op pagina 3 en 5 van de aanvulling het verschil in landschappelijk effect tussen het alternatief 'VKA-boven' en 'VKA-onder' bij het beoordelen van de bestemmingsplan-alternatieven ('BPA-boven' en 'BPA-onder') niet meer terugkomt. De reden hiervoor is waarschijnlijk dat het plaatsen van minder turbines in de effectbeoordeling zwaarder gewogen is dan het verschil in draaisnelheid en rotorgrootte. De Commissie geeft in overweging dit punt nog te verduidelijken.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Coöperatie Deltawind U.A.; Eneco Wind B.V.; Gemeente Goeree-Overflakkee

Bevoegd gezag: de gemeenteraad (bestemmingsplan) en Burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) van Goeree-Overflakkee

Besluit: bestemmingsplan en omgevingsvergunning(en)

Categorie Besluit m.e.r.: D22.2

Activiteit: oprichten en in bedrijf hebben van een windturbinepark

Procedurele gegevens:

Adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 26 mei 2015

Ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 10 juni 2015 t/m 21 juli 2015

Aankondiging start procedure: 22 juli 2015

Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 23 september 2015

Ter inzage legging MER: 2 maart 2017 t/m 12 april 2017

Voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 11 mei 2017

Toetsingsadvies uitgebracht: 1 juni 2017

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. P. van der Boom

dhr. drs. S.J. Harkema (secretaris)

dhr. drs. S.R.J. Jansen

dhr. dr. C.A. Linse (voorzitter)

dhr. ing. C.P. Slijpen

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiener.nl projectnummer [3046](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 12 april 2017 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

